

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Вищий державний навчальний заклад України
«УКРАЇНЬСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ»

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

МАТЕРІАЛИ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

Полтава – 2017

Друкується за рішенням
вченої ради ВДНЗУ «УМСА»
від 22 червня 2016 р., протокол № 10

Конференція внесена до Переліку проведення міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти і молодих учених на 2017 р. (лист Міністерства освіти і науки України від 13.09.2016 р. №1/9-489, п. 42)

Редакційна колегія:

- Ждан В. М.** – ректор академії, головний редактор;
- Бобирьов В. М.** – перший проректор з науково-педагогічної роботи,
заступник головного редактора;
- Білаш С. М.** – начальник відділу з науково-педагогічної роботи
та організації навчально-наукового процесу,
заступник головного редактора.

Члени:

- Беляєва О. М.** – зав. кафедри іноземних мов з латинською мовою
та медичною термінологією, відповідальний редактор;
- Лещенко Т. О.** – зав. кафедри українознавства та гуманітарної підготовки;
- Марченко І. Я.** – доцент кафедри пропедевтики терапевтичної стоматології;
- Кузь Г. М.** – доцент ортопедичної стоматології з імплантологією;
- Маслова Г. С.** – доцент кафедри внутрішньої медицини №1;
- Люлька О. М.** – доцент кафедри хірургії №1;
- Кушнерева Т. В.** – доцент кафедри педіатрії №2;
- Нетудихата О. М.** – зав. навчально-методичного кабінету;
- Левадна В. В.** – методист навчально-методичного кабінету; відповідальний секретар

ОПТИМІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ДО СКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАННОГО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ “КРОК 3. СТОМАТОЛОГІЯ” НА КАФЕДРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-СТОМАТОЛОГІВ ВДНЗУ “УМСА”

Скрипников П.М., Скрипнікова Т.П., Хміль Т.А., Ступак О.П.

ВДНЗ України “Українська медична стоматологічна академія”

Окреслені можливі шляхи вдосконалення підготовки лікарів-інтернів до складання інтегрованого ліцензованого іспиту “Крок 3. Стоматологія”, а саме: додаткового введення в традиційну систему навчання інноваційних “лекцій-діалогів” викладачів для лікарів-інтернів з обговоренням дискусійних питань сучасної стоматології.

Ключові слова: ліцензований іспит, лікар-інтерн, лекція-діалог.

Сучасна система освіти потребує перебудови не лише складових навчально-виховного процесу, а і методичної діяльності [2; 3].

Одним із засобів контролю якості навчання в інтернатурі на завершальному етапі є проведення ліцензійного інтегрованого іспиту “Крок 3. Стоматологія”, який дає можливість підсумувати отримані лікарями-інтернами теоретичні та практичні знання з фаху “Стоматологія”.

У зв'язку з цим для кращої підготовки лікарів-інтернів до ліцензійного іспиту в аспектах сучасної освіти викладачі кафедри післядипломної освіти лікарів-стоматологів Вищого державного навчального закладу України “Українська медична стоматологічна академія” застосовують різноманітні форми навчання: систематичний аналіз запитань буклетів попередніх років і буклетів, створених на основі відкритих баз тестових завдань Центру тестування при МОЗ України за 2012-2015 роки; написання комплексної контрольної роботи на початку навчання в інтернатурі та періодично протягом навчання в очній частині інтернатури; читання викладачами лекційного курсу з наданням відповідей для загального курсу лікарів-інтернів щодо основних проблемних тем, висвітлених в іспиті [1; 4].

Метою статті є визначення можливих шляхів удосконалення підготовки лікарів-інтернів до складання інтегрованого ліцензованого іспиту “Крок 3. Стоматологія” шляхом введення в традиційну систему навчання інноваційних “лекцій-діалогів” викладачів для лікарів-інтернів.

На цьому етапі перш за все необхідно зазначити, що провідна мета будь-якої лекції - це забезпечення орієнтовної основи для подальшого засвоєння навчального матеріалу. Проте в лекції є певні слабкі сторони, які обмежують її можливості в управлінні пізнавальною діяльністю лікарів-інтернів: відносно нижча активність лікарів-інтернів, ніж під час інших видів навчальних занять, неможливість індивідуального підходу в умовах масової аудиторії, складність зворотного зв'язку.

Однак ці слабкі сторони компенсуються іншими формами навчання. У цілісній системі форм і методів навчальних занять лекції належить найважливіша роль, яка може бути реалізована тільки даною формою навчання. Лекція справляє глибокий виховний вплив на аудиторію молодих лікарів як у плані змісту, так і фактом особистого спілкування аудиторії з лектором-лікарем, ученим, педагогом.

Перед будь-яким лектором може виникнути запитання: “Читати лекцію – монолог чи діалог?” На перший погляд, це тотожні поняття. А насправді, з психологічного погляду, це складне запитання. По-перше, в слухачів завжди є запитання, на які вони чекають відповідей. По-друге, викладач має вміння ставити себе на місце лікарів-інтернів і задавати від їхнього імені запитання: “А для чого мені це потрібно?” з пізнавального погляду та відповідно до відповідей на запитання до ліцензійного іспиту з професійної точки зору. По-третє, створюючи проблемні ситуації, виділяючи разом із лікарями-інтернами проблемні запитання, так звані “ключові слова відповідей”, викладач знову ж таки вдається до діалогу.

Таким чином, “лекція-діалог”, на якій звучить слово інтерна, дозволяє уникнути пасивного сприйняття навчальної інформації, спонукає слухачів до активних дій.

Безперечно, викладач мусить вільно володіти знаннями не лише з теми лекції, а й із тематики певної проблеми в цілому. Лекція проводиться за схемою “запитання – відповіді – дискусія”, що є потрійним поєднанням викладання нової інформації викладачем, постановки питань та організації дискусії з метою пошуку відповідей на поставлені запитання.

Використовуючи цей метод, лікарі-інтерни і викладач беруть участь у навчальному процесі нарівні, тобто інтерн стає активним учасником у викладанні нового матеріалу: змістовність відповіді молодого лікаря залежить від цілеспрямованої роботи викладача.

Разом із цим результатом пошуку нових можливостей реалізації покращення засвоєння лекційного матеріалу залишається принцип наочності. Викладач на такій лекції використовує демонстраційні матеріали, форми наочності, які не лише доповнюють словесну інформацію, а й самі виступають носіями змістовної інформації. Підготовка такої лекції полягає в реконструюванні, перекодуванні змісту лекції або її частини у візуальну форму для подання студентам через технічні засоби. Читання її зводиться до вільного, розгорнутого коментування підготовлених матеріалів. У візуальній лекції важливі наочна логіка, ритм подачі матеріалу, його дозування, майстерність, стиль спілкування викладача з аудиторією, правильні відповіді на запитання, які мають бути підкріплені фотографіями з клінічного досвіду викладача.

Таким чином, доповнення традиційної системи навчання “лекціями-діалогами” в процесі підготовки лікарів-інтернів до складання інтегрованого ліцензованого іспиту “Крок 3. Стоматологія” дозволяє суттєво збільшити відсоток правильних відповідей за темами представленого матеріалу, що засвоюється лікарями-інтернами, і в майбутньому забезпечити якісно високий результат іспиту.

Список використаної літератури

1. Анісімов А.М. Робота в системі дистанційного навчання Moodle: навчальний посібник / А.М. Анісімов. - [2-ге вид., випр. та доп.]. – Харків, 2009. – 292 с.
2. Инновационные методы обучения в гражданском образовании / [В.В. Величко, Д.В. Карпиевич, Е.Ф. Карпиевич, Л.Г. Кирилук]. – [2-е изд., доп.]. – М. : Медисон, 2011. – 245 с.
3. Мерзлякова Н.С. Профессиональная мобильность в контексте поликультурного образования / Н.С. Мерзлякова // Вестник Башкирского университета. – 2009. – № 3. – С. 1007-1010.
4. Система забезпечення якості підготовки медичних кадрів в Україні / [І.Є. Булах, О.П. Волосовець, В.М. Казаков та ін.]. – К. : Книга плюс, 2007. – 40 с.